

Trendonderzoek 2021 - 2022

Trendonderzoek: Digitalisering in de bouwsector

AFAS software
inspireert beter ondernemen

Markteffect

Voorwoord

Leuk dat je het onderzoek 'Digitalisering in de bouw' leest. Met dit onderzoek wordt in kaart gebracht wat er zich in de bouwsector afspeelt op het gebied van digitalisering en welke ontwikkelingen er plaatsvinden die de sector doen veranderen.

Het bouwonderzoek heeft plaatsgevonden tussen 26 juli 2021 en 15 oktober 2021 en is uitgevoerd door de ervaren onderzoekers van Markteffect en mogelijk gemaakt door AFAS Software. Tijdens het veldwerk zijn 514 respondenten ondervraagd. Bijna de helft van de respondenten heeft een strategische functie (45%).

Op basis van de 514 respondenten zijn antwoorden met een zekerheid van 95% en met nauwkeurigheid van 4,2% generaliseerbaar naar de doelgroep. In de praktijk betekent dit dat wanneer een uitkomst uit het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen 45,8% en 54,2% ligt.

Laat je inspireren door het onderzoek. Mocht je na het lezen vragen hebben, dan staan wij uiteraard voor je klaar. Voor meer informatie zie afas.nl/bouwonderzoek.

Markteffect B.V.

Bob Derix
Niels Nieuwlaat
Thomas Huigen

AFAS Software

Charlotte de Lange
Madeleen van de Pol

Management Summary (1/3)

Organisaties vinden digitalisering belangrijk en geven er vrij hoge prioriteit aan. Veel grote bedrijven hebben hier al een eindverantwoordelijke voor aangesteld.

Digitalisering is een belangrijk thema in de bouwsector

- Naast het personeelstekort, kosten(beheersing) en duurzaamheid is digitalisering spontaan het meest genoemde thema dat in de afgelopen 3 jaar is gaan spelen in de bouwsector.
- Voornamelijk bij grotere organisaties wordt digitalisering ervaren als een belangrijk organisatiedoel.

Gemengde signalen over snelheid digitalisering

- Over het algemeen geven betrokkenen in de bouwsector de snelheid waarmee ontwerp- en bouwprocessen gedigitaliseerd worden een hoog cijfer (gemiddeld 7,4), waarbij de respondenten die werkzaam zijn bij architecten- en ingenieursbureaus nog positiever zijn (7,8).
- De spontane toelichtingen tonen aan dat men wel kritisch is op de digitale ontwikkelingen. De conservatieve aard van de bouwsector wordt vaak benoemd en implementaties zouden sneller kunnen. Snelle impactvolle digitale veranderingen hebben vaak te maken met het instellen van nieuwe softwareprogramma's (vooral 3D ontwerpen). Afspraken met de leverancier blijken in deze ook belangrijk.

Belang en prioriteit

- Gemiddeld vindt 61% van de processen binnen de organisaties digitaal plaats;
- De mate waarin processen digitaal plaatsvinden, verschilt sterk per bedrijfsgrootte en branche. Bij architecten- en ingenieursbureaus vindt 80% van de processen digitaal plaats, terwijl dit aandeel in de bouw(nijverheid) en aanverwante (59%) en in de handel in bouwmaterialen (60%) significant lager ligt;
- Respondenten die werkzaam zijn bij grotere organisaties (20+ medewerkers) geven ook relatief vaak aan dat processen digitaal plaatsvinden (66%);
- Digitalisering wordt als (zeer) belangrijk ervaren (85%); 70% geeft aan dat het een (zeer) hoge prioriteit heeft binnen de organisatie.

Ontwikkeling

- Iets minder dan de helft van de respondenten (46%) geeft aan dat er binnen hun organisatie iemand eindverantwoordelijk is gemaakt voor digitalisering. In grote organisaties is dit aandeel hoger: bij organisaties van 100+ medewerkers is dit ruim drie kwart (76%).
- De financiële- en salarisadministratie zijn de processen die het vaakst digitaal plaatsvinden binnen organisaties (beide 91%). Voornamelijk bij architecten- en ingenieursbureaus vinden de voorgelegde processen in de meeste gevallen digitaal plaats.

Management Summary (2/3)

Grote organisaties en architecten & ingenieursbureaus maken veel meer gebruik van BIM en ERP systemen dan kleinere organisaties en organisaties in andere sectoren. Wederom blijkt het personeelstekort, naast verduurzaming, een van de grootste uitdagingen voor de toekomst van de bouwsector.

BIM

Iets minder dan drie op de tien organisaties (28%) werkt met BIM. Meer dan zes op de tien grote organisaties (62%) werkt met BIM, terwijl slechts één op de vijf (21%) van de kleine organisaties dit doet. Er is kortom een sterk verband tussen de grootte van een organisatie en het werken met BIM. Een hoger aandeel architecten- & ingenieursbureaus (75%) werkt met BIM dan binnen de andere subbranches in de bouwsector het geval is. Architecten & ingenieursbureaus zijn veelal langer dan 5 jaar geleden begonnen met het gebruik van BIM (70%).

ERP systemen

43% van de respondenten geeft aan dat zijn of haar organisatie gebruik maakt van een ERP systeem. Hoe groter de organisatie, hoe hoger het aandeel dat gebruik maakt van een ERP systeem. Qua processen zijn de financiële administratie en project- en urenadministratie de belangrijkste doeleinden waarvoor organisaties een ERP systeem in gebruik hebben.

Duurzaamheid en personeelstekort

Bijna acht op de tien respondenten (79%) verwachten dat “moeilijk aan personeel kunnen komen” een (veel) grotere rol gaat spelen in de markt. Ook “verduurzaming” wordt door meer dan driekwart van de respondenten (76%) gezien als een ontwikkeling die een (veel) grotere rol kan gaan spelen. Ten aanzien van “robotisering” en “PFAS” denkt een kwart van de respondenten (respectievelijk 26% en 24%) dat de rol in de markt bijna hetzelfde gaat blijven.

Management Summary (3/3)

Vindt het digitalisering (zeer) belangrijk binnen zijn/haar organisatie.

Geeft (zeer) hoge prioriteit aan digitalisering binnen de organisatie.

Heeft een eindverantwoordelijke voor digitalisering binnen de organisatie.

Besteedt in 2021 5% of meer van de omzet aan digitalisering
% van respondenten die dit willen delen

Belang, prioriteit en ontwikkeling

- Ondanks dat een grote meerderheid van de organisaties het thema digitalisering (zeer) belangrijk vindt, zien we dat het percentage dat hier een (zeer) hoge prioriteit aan geeft een stuk lager is (70%);
- Minder dan de helft van de organisaties heeft een eindverantwoordelijk voor digitalisering aangewezen (46%);
- In totaal schat een derde van de respondenten dat er binnen hun organisatie 5% of meer van de omzet beschikbaar is gesteld voor digitalisering in 2021;
- Kortom, de bouwsector ziet het belang in van digitalisering, maar ervaart nog niet altijd de noodzaak om hier actie op te ondernemen.

Inhoudsopgave

1. Trends en organisatiedoelen 9 t/m 12
2. Digitale trends en ontwikkelingen 13 t/m 31
3. ERP systemen 32 t/m 34
4. Overige trends 35 t/m 37

Onderzoeksverantwoording

Respons en betrouwbaarheid

Tijdens het veldwerk zijn **514 respondenten** ondervraagd. Op basis van deze respons zijn de antwoorden met een zekerheid van 95% en met een nauwkeurigheid van 4,2% generaliseerbaar naar de doelgroep. In de praktijk betekent dit dat wanneer een uitkomst uit het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen 45,8% en 54,2% ligt.

Doelgroep onderzoek

Werkenden (parttime, fulltime, ondernemers) werkzaam in één van de volgende hoofdsectoren:

- Bouw / bouwnijverheid of aanverwante
- Handel of handelsbemiddeling in bouwmaterialen
- Architecten & ingenieursbureaus

Die (mede)verantwoordelijk zijn voor digitalisering binnen de organisatie waarvoor zij werkzaam zijn.

Toegepaste onderzoeksmethode

- Kwantitatief online en telefonisch onderzoek.
- De data zijn verzameld door een combinatie van telefonisch veldwerk, online panels en de eigen kanalen van AFAS.

Toegepaste weging op resultaten

De resultaten in dit rapport zijn gewogen naar een representatieve verdeling van subbranches binnen de bouwsector en organisatiegrootte (CBS 2021, Q4).

Vragenlijst

De vragenlijst voor dit onderzoek bestond uit 38 vragen. Dit is inclusief screeningsvragen. De gemiddelde invultijd bedroeg 10 minuten.

Onderzoeksvraag

Wat is de stand van zaken rondom de digitalisering in de bouw?

Tijdsplanning

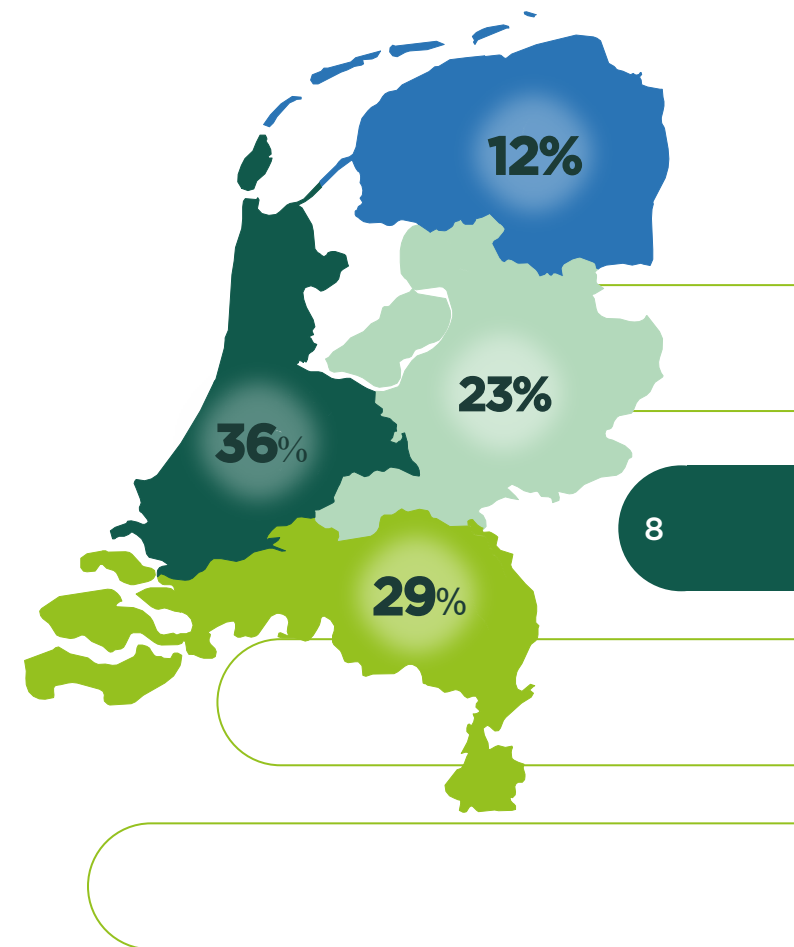
Het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 26 juli 2021 en 15 oktober 2021.

Achtergrondkenmerken

Het overgrote deel van de respondenten is werkzaam in de branche 'bouw/bouwnijverheid en aanverwante' (85%). Verder heeft het grootste deel van de organisaties waar de respondent bij werkt tussen 5 en 19 werknemers (71%). Bijna de helft van de respondenten heeft een strategische functie (45%) en ongeveer hetzelfde aandeel is werkzaam in de directie/het management (43%).

Hoofdbranche		Aantal medewerkers		Functieniveau	
Bouw(nijverheid) of aanverwante	85%	5 t/m 19	71%	Operationeel	28%
Handel in bouwmaterialen	5%	20 t/m 99	25%	Tactisch	27%
Architecten & ingenieursbureaus	9%	100 of meer	4%	Strategisch	45%

Subbranche		Bouwproces		Verantwoordelijkheidsgebied	
Projectontwikkeling	9%	Ontwerpen	43%	Directie & management	43%
Algemene B&U-bouw	29%	Bouwen	62%	Uitvoerend	19%
Bouw (spoor)wegen / tunnels	7%	Opleveren	53%	Financieel management	15%
Buizen- en kabelleggers	1%	Service	41%	Kwaliteitsmanagement	5%
Overige civieltechnische bouw	3%	Onderhoud	36%	IT	4%
Sloopbedrijven en grondwerk	2%	Afbraak en recycling	14%	Inkoop	3%
Bouwinstallatie	14%	Anders	12%	BIM (modelleur/specialist)	2%
Afwerkingsbedrijven (bouw)	6%			Anders	8%
Overige gespecialiseerde bouw	17%				
Architecten- / ingenieursbureaus	6%				
Keurings- en controlediensten	1%				
Handel in bouwmaterialen	5%				

1.

Trends en organisatiedoelen

Trends en organisatiedoelen

Op totaalniveau zien we dat voornamelijk het behouden en/of aantrekken van personeel, klanttevredenheid en duurzaamheid het meest worden genoemd als belangrijke organisatiedoelen.

- Het behouden en/of aantrekken van personeel is voor ruim een derde van de organisaties een speerpunt (36%). Ook klanttevredenheid en -retentie (31%) en duurzaamheid (30%) blijken vaak belangrijke organisatiedoelen;
- Wanneer we op totaalniveau kijken, staat digitale transformatie relatief minder vaak hoog op de agenda. Op de volgende pagina staat het belang van de diverse organisatiedoelen uitgesplitst naar het aantal medewerkers van een organisatie;
- Indien 'anders' is aangegeven, noemt men onder andere: 'het stroomlijnen van processen', 'nieuwe regelgevingen', 'circulariteit' en 'consolidering van activiteiten'.

Welke organisatiedoelen staan momenteel het hoogst op de agenda van je organisatie? (maximaal 5 organisatiedoelen)

Basis: alle respondenten

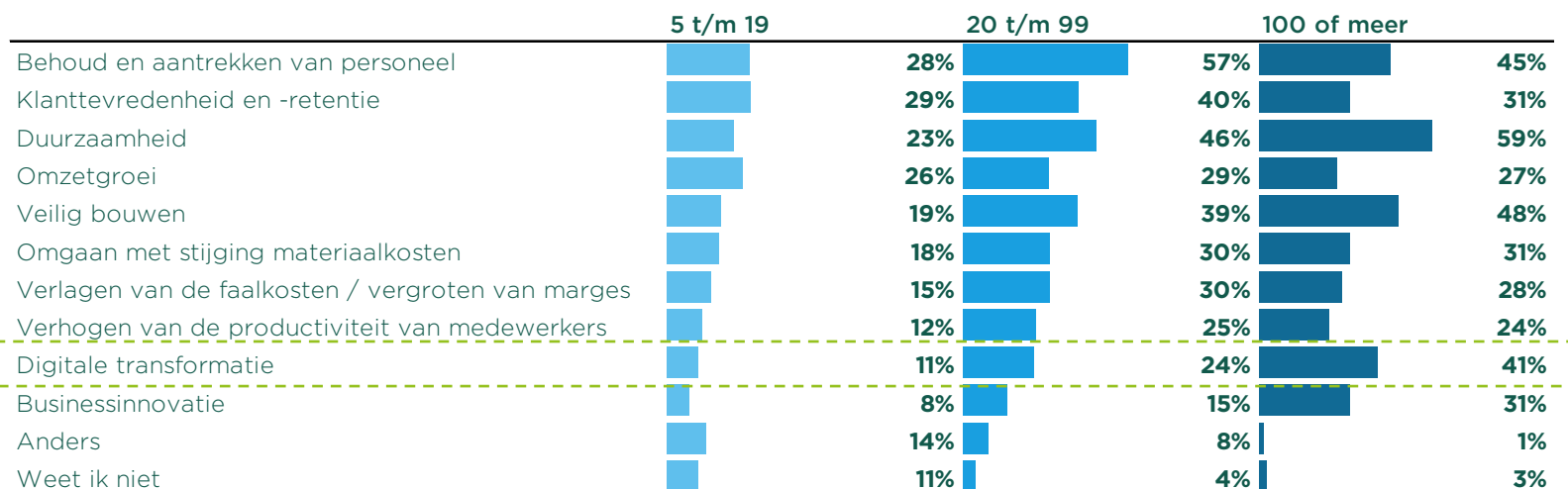
Trends en organisatiedoelen

Behoud personeel belangrijk

- Wanneer we segmenteren op organisatiegrootte zien we grote verschillen met betrekking tot organisatiedoelen;
- Duurzaamheid en veiligheid staan voornamelijk op de agenda bij bedrijven met een groter medewerkersbestand;
- Voornamelijk voor grotere organisatie met 100 of meer medewerkers staat **digitale transformatie** hoog op de agenda (41%). Dit is significant vaker dan onder bedrijven met 20-99 medewerkers (24%) en onder bedrijven met minder dan 20 medewerkers (11%).

Welke organisatiedoelen staan momenteel het hoogst op de agenda van je organisatie?

Basis: alle respondenten | maximaal 5 organisatiedoelen | op organisatiegrootte

Voornamelijk voor grotere organisaties met 100 of meer medewerkers staat digitale transformatie hoog op de agenda.

2.

Digitale trends en ontwikkelingen

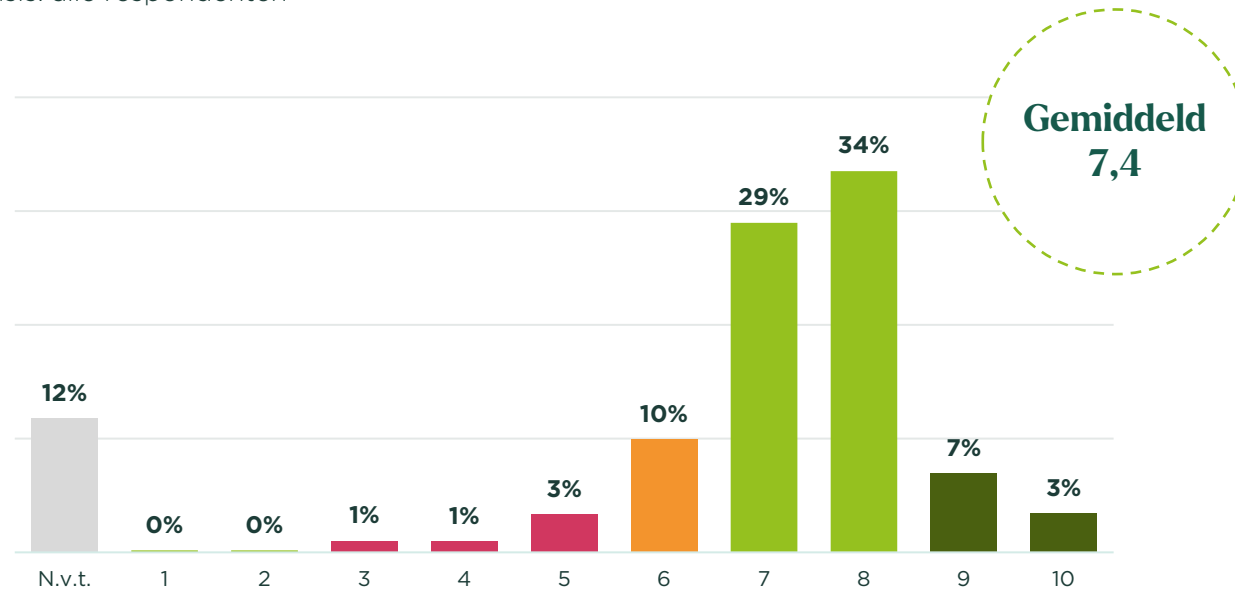
Digitalisering & ontwikkeling

Snelheid digitale transformatie

- Over het algemeen is de doelgroep tevreden over de snelheid waarmee ontwerp- en bouwprocessen binnen hun organisatie gedigitaliseerd worden (gemiddeld: 7,4);
- Vijftien procent van de respondenten geeft een rapportcijfer 6 of lager voor de snelheid van het digitaliseren;
- Respondenten werkzaam bij **architecten & ingenieursbureaus** zijn tevredener over de snelheid van digitaliseren (gemiddeld: 7,8).

In hoeverre ben je tevreden of ontevreden over de snelheid waarmee ontwerp- en bouwprocessen binnen je organisatie worden gedigitaliseerd?

Basis: alle respondenten

Tevredenheid over de snelheid van digitaliseren per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten

Aantal medewerkers

5 t/m 19	7,4
20 t/m 99	7,3
100 of meer	7,1

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	7,3
Handel in bouwmaterialen	7,0
Architecten & ingenieursbureaus	7,8

Digitalisering & ontwikkeling

Traagheid en actieve instelling

- Vaker genoemde negatieve punten zijn de traagheid waarmee de digitalisering plaatsvindt: men geeft regelmatig aan dat de organisatie bezig is met digitaliseren, maar dat het te langzaam gaat of sneller had kunnen (of moeten) gaan;
- Een aantal keren wordt benoemd dat de bouw een conservatieve sector is. Hierdoor is het lastiger om digitale ontwikkelingen snel door te voeren;
- Bij positieve beoordelingen wordt vaak gerefereerd aan het gebruik van nieuwe software zoals tablets of 3D tekeningen. Deze respondenten geven aan dat hun bedrijf actief bezig is met het toepassen van digitalisering.

Kun je dit cijfer toelichten? *

- *"We hebben behoorlijk complexe processen. Het is redelijk snel gegaan, maar het had sneller gekund."*(5, Bouw);
- *"Het duurt lang voordat medewerkers vaardig zijn in het toepassen van aangeschafte software"*(6, Bouw);
- *"Nee, het is gewoon een relatief oubollige sector."*(7, Handel in bouwmaterialen);
- *"Het veranderen van software is in een iets groter bedrijf redelijk problematisch."*(7, Bouw);
- *"We zijn op de goede weg, maar het zou sneller moeten"*(7, Bouw);
- *"De bouw is op zich wel conservatief, dus het gaat niet supersnel."*(8, Architecten & ingenieursbureaus);
- *"Omdat wij zoveel mogelijk al actief zijn in 3D modelleren. Handmatige tekeningen komen bijna niet meer voor. Wij hebben een tekeningbeheersysteem waarin wij voor opdrachtgevers hun tekeningen beheren."*(8, Architecten & ingenieursbureaus);
- *"Er wordt weinig nog echt met pen en papier gedaan, berekeningen worden direct op tablets gemaakt en daarmee digitaal."*(8, Architecten & ingenieursbureaus);

* Selectie van citaten: volledige lijst wordt apart aangeleverd

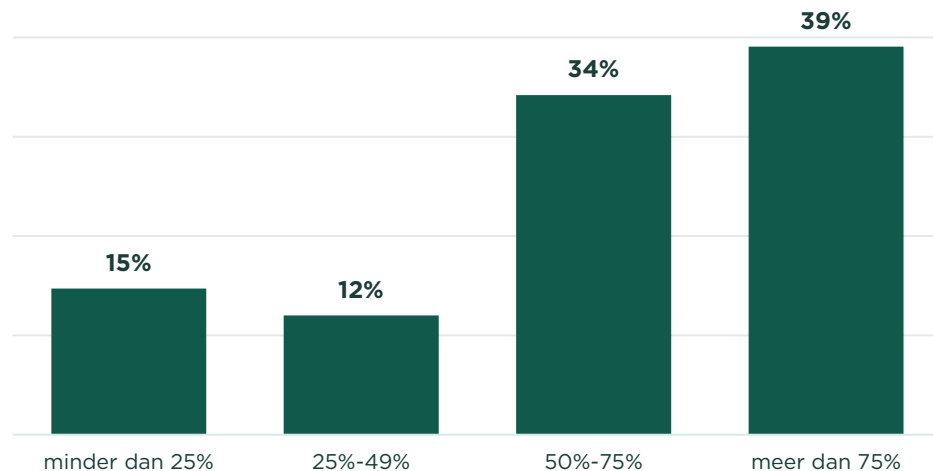
Digitalisering & ontwikkeling

Aandeel digitalisering

- Circa vier op de tien respondenten (39%) geven aan dat binnen hun organisatie meer dan driekwart van de processen digitaal plaatsvindt;
- In totaal vindt bij 27% van de organisaties minder dan de helft van de processen digitaal plaats;
- Organisaties met 20 of meer medewerkers, hebben een relatief groter aandeel van hun processen gedigitaliseerd dan organisaties met minder dan 20 medewerkers.
- Gemiddeld hebben organisaties naar schatting ruim 61% van hun processen gedigitaliseerd.

Naar schatting, hoeveel procent van de processen binnen je organisatie vindt digitaal plaats?

Basis: alle respondenten

Gemiddeld
61,3%

Digitale processen per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten

Aantal medewerkers

5 t/m 19	59,2%
20 t/m 99	66,7%
100 of meer	64,3%

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	59,3%
Handel in bouwmaterialen	59,8%
Architecten & ingenieursbureaus	79,6%

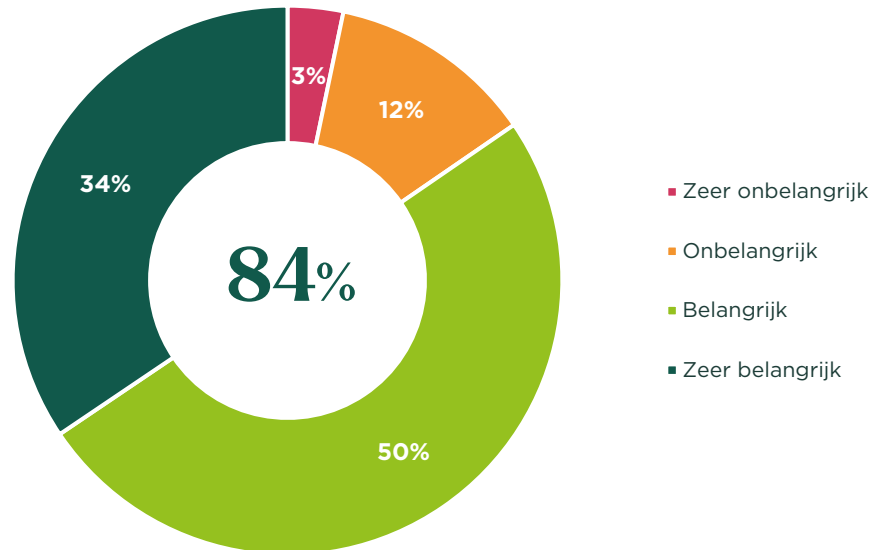
Digitalisering & ontwikkeling

Belang digitalisering

- De helft van de respondenten (50%) geeft aan dat digitalisering belangrijk is binnen de organisatie. Ongeveer een derde vindt het zelfs zeer belangrijk (34%);
- In totaal vindt 15% van de respondenten digitalisering (zeer) onbelangrijk.

Hoe belangrijk is digitalisering binnen de organisatie waar je werkt?

Basis: alle respondenten

Belang digitalisering per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten | Percentage (zeer) belangrijk

Aantal medewerkers

5 t/m 19	81%
20 t/m 99	93%
100 of meer	94%

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	83%
Handel in bouwmaterialen	83%
Architecten & ingenieursbureaus	98%

Digitalisering & ontwikkeling

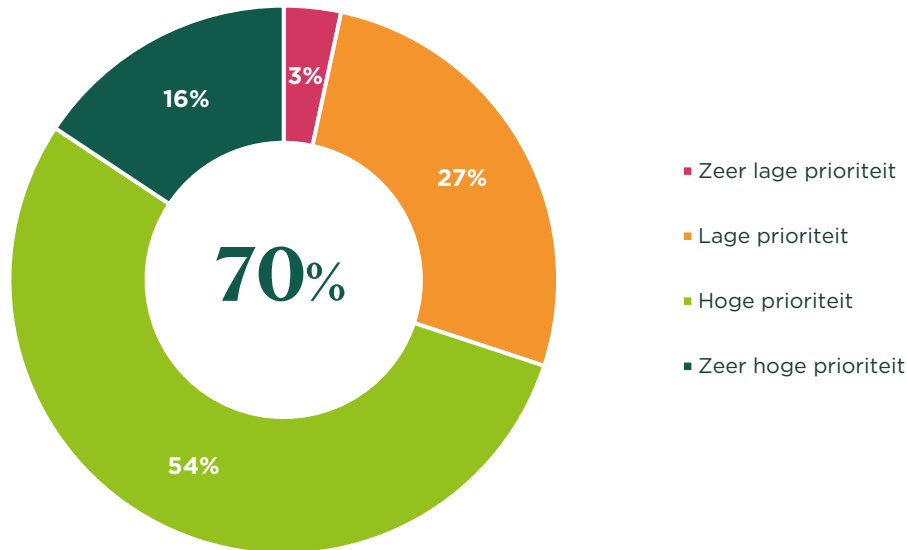
19% van de bedrijven voor wie digitalisering (heel) belangrijk is, geeft een (zeer) lage prioriteit aan digitalisering.

Prioriteit digitalisering

- Zeven op de tien respondenten geven aan dat er een (zeer) hoge prioriteit wordt gegeven aan digitalisering;
- Bijna niemand (3%) geeft aan dat digitalisering binnen hun organisatie een zeer lage prioriteit heeft, waar 27% aangeeft dat er een lage prioriteit aan digitalisering gegeven wordt;
- Respondenten werkzaam in de bouw en handelsbemiddeling geven vaker aan dat digitalisering in hun organisatie een lage prioriteit heeft, terwijl werknemers van architecten & ingenieursbureaus vaker aangeven dat digitalisering in hun bedrijf een (zeer) hoge prioriteit krijgt.

Hoeveel prioriteit wordt er aan digitalisering gegeven?

Basis: alle respondenten

Prioriteit digitalisering per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten | Percentage (zeer) hoge prioriteit

Aantal medewerkers

5 t/m 19	65%
20 t/m 99	82%
100 of meer	90%

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	69%
Handel in bouwmaterialen	57%
Architecten & ingenieursbureaus	86%

Digitalisering & ontwikkeling

Wil opdrachtgever

- De meest genoemde digitale ontwikkeling binnen organisaties is het toepassen van nieuwe softwareprogramma's. Vooral het 3D ontwerpen wordt vaak genoemd;
- De deskundigheid van het personeel op het gebied van digitalisering wordt veel benoemd. Respondenten geven zowel aan dat digitale ontwikkeling achter kan blijven door ondeskundigheid, als juist vooruit kan gaan door de aanwezigheid van deskundig personeel;
- Tot slot geven zeer veel respondenten aan dat de (afspraken met de) leveranciers veelal bepalen in welke mate digitalisering in het werkproces plaatsvindt.

Welke ontwikkelingen zijn er van invloed op digitalisering binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten

- *"Onze leveranciers zijn steeds meer aan het digitaliseren."*
- *"Systemen en softwareprogramma's."*
- *"We werken met tablets als digitale ondersteuning."*
- *"Er komen steeds meer softwarepakketten."*
- *"De deskundigheid binnen de organisatie zelf."*
- *"We maken steeds meer gebruik van tablets en dockstream."*
- *"De planning wordt er veel door beïnvloed."*
- *"De digitalisering is volledig afhankelijk van de opdrachtgevers."*
- *"Je bent afhankelijk van andere partijen."*
- *"Het ontwerpen in 3D."*
- *"Vraag vanuit uitvoerende partijen."*
- *"Het personeel moet ermee kunnen werken."*
- *"Het 3D ontwerpen en tekenen."*
- *"De bouwtekeningen worden steeds meer digitaal."*
- *"Vaardigheden die ontbreken."*
- *"Opdrachtgever bepaalt waarmee ik moet werken en hoe ik iets moet aanleveren."*
- *"Processen worden ingewikkeld."*
- *"3D printen en tekenen."*

Digitalisering & ontwikkeling

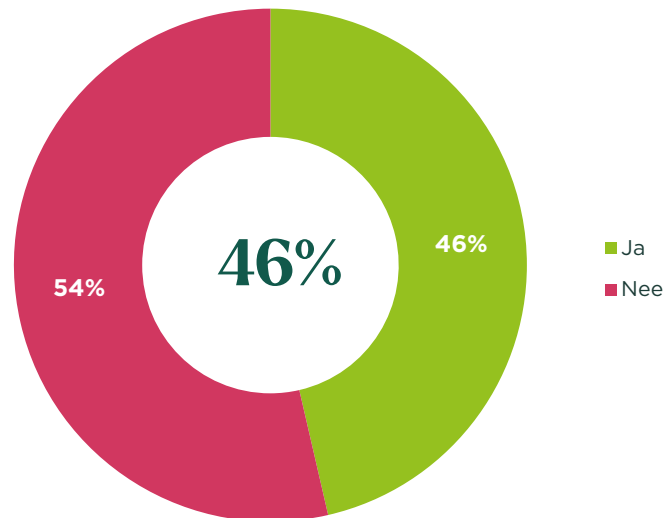
De helft (50%) van de bedrijven voor wie digitalisering (heel) belangrijk is, heeft hier geen eindverantwoordelijke voor aangewezen binnen de organisatie.

Eindverantwoordelijke

- In de helft van de gevallen is één (of zijn meerdere) medewerker(s) eindverantwoordelijk gemaakt voor digitalisering binnen de organisatie. Voornamelijk in grote organisaties is dit het geval.

Is er al iemand eindverantwoordelijk gemaakt voor het thema digitalisering binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten

Eindverantwoordelijke voor digitalisering per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten | Percentage: ja

Aantal medewerkers

5 t/m 19	41%
20 t/m 99	56%
100 of meer	75%

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	46%
Handel in bouwmaterialen	46%
Architecten & ingenieursbureaus	47%

Digitalisering & ontwikkeling

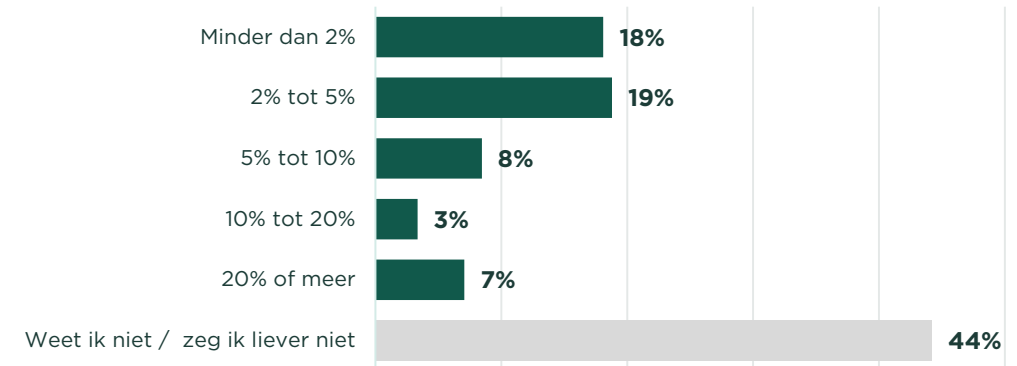
Grotere organisaties van 100+ medewerkers hebben in 2021 een groter deel van de omzet beschikbaar gesteld voor digitalisering.

Beschikbaar budget voor digitalisering

- Van de respondenten die (willen) aangeven hoeveel procent van de omzet er in 2021 beschikbaar is voor digitalisering, schat 66% dat dit minder is dan 5%;
- Ongeveer één op de vijf respondenten (18%) geeft aan dat minder dan 2% van de omzet beschikbaar is voor digitalisering en ongeveer eenzelfde aandeel (19%) geeft aan dat 2% tot 5% van de omzet hiervoor gereserveerd is. Een groot deel van de respondenten (44%) geeft aan niet te weten hoeveel procent van de omzet aan digitalisering besteed wordt of dit liever niet te zeggen.

Naar schatting, hoeveel procent van de omzet is in 2021 beschikbaar voor digitalisering?

Basis: alle respondenten

Organisatiegrootte

	5 t/m 19	20 t/m 99	100 of meer
Minder dan 2%	19% ^c	19% ^c	6%
2% tot 5%	19%	19%	14%
5% tot 10%	6%	13%	18% ^A
10% tot 20%	2%	6% ^A	10% ^A
20% of meer	5%	12% ^A	13% ^A
Weet ik niet / zeg ik liever niet	49% ^B	31%	40%
Kolom*	A	B	C

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	Handel in bouwmaterialen	Architecten & ingenieursbureaus
19%	19%	9%
19%	24%	16%
8%	13%	9%
3%	0%	4%
7%	7%	9%
44%	36%	53%
A	B	C

55%^A = significant hoger dan het percentage in kolom A

Digitalisering & ontwikkeling

Het merendeel van de voorgelegde processen vindt digitaal plaats

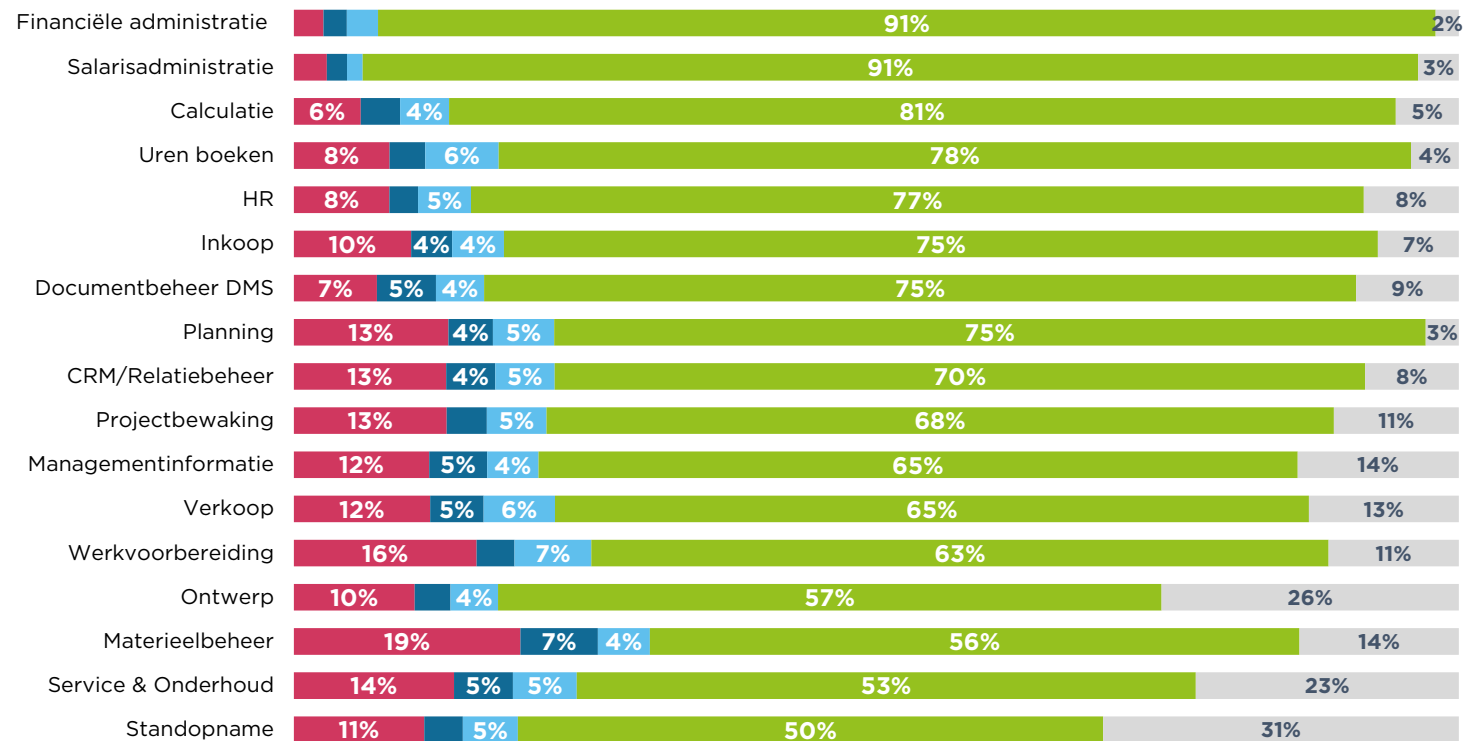
Processen

De financiële- en salarisadministratie zijn de processen die het vaakst digitaal plaatsvinden binnen organisaties (beide 91%). De processen die het vaakst gedigitaliseerd zijn, hebben met HR en financiële administratie te maken. Standopname wordt het minst vaak digitaal uitgevoerd binnen de organisaties (50%).

Tevens geeft één op de vijf respondenten (19%) aan geen plannen te hebben om materieelbeheer te digitaliseren en 16% heeft geen plannen om de werkvoorbereiding te gaan digitaliseren.

Vinden de volgende processen digitaal plaats binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten (percentages <3% hebben geen label)

■ Nee, geen plannen ■ Nee, van plan, maar niet binnen 12 maanden ■ Nee, binnen 12 maanden van plan ■ Ja, gedigitaliseerd ■ Niet van toepassing

Digitalisering & ontwikkeling

Voornamelijk bij architecten- en ingenieursbureaus vinden de voorgelegde processen in de meeste gevallen digitaal plaats

Op basis van organisatiegrootte zien we geen significante verschillen in hoeverre processen digitaal plaatsvinden. Architecten- en ingenieursbureaus hebben relatief veel processen gedigitaliseerd ten opzichte van de andere hoofdbranches.

Vinden de volgende processen digitaal plaats binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten (indien proces van toepassing is) | gesegmenteerd op organisatiegrootte en hoofdbranche

Organisatiegrootte

	5 t/m 19	20 t/m 99	100 of meer
Salarisadministratie	95%	92%	91%
Financiële administratie	93%	92%	87%
Calculatie	87%	83%	79%
HR	85%	79%	86%
Documentbeheer DMS	85%	76%	79%
Uren boeken	81%	81%	87%
Inkoop	82%	77%	82%
Planning	77%	77%	77%
Ontwerp	79%	72%	71%
Projectbewaking	73%	80%	84%
CRM/Relatiebeheer	78%	71%	76%
Managementinformatie/dashboards	77%	74%	71%
Verkoop	76%	70%	65%
Standopname	73%	72%	68%
Werkvoorbereiding	70%	73%	74%
Service & Onderhoud	69%	67%	75%
Materieelbeheer	62%	71%	69%
Kolom*	A	B	C

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	Handel in bouwmaterialen	Architecten & ingenieursbureaus
94%	87%	96% ^{AB}
93%	84%	96%
86%	81%	87%
82%	78%	98% ^{AB}
82%	74%	87%
81%	71%	96% ^B
81%	79%	82%
77% ^B	48%	91% ^B
74%	64%	96% ^{AB}
74%	72%	94% ^{AB}
75%	86%	77%
75%	57%	90% ^{AB}
73%	83%	85%
71%	66%	86%
71%	65%	77%
67%	63%	89%
66%	65%	51%
A	B	C

55%^A = significant hoger dan het percentage in kolom A

Digitalisering & ontwikkeling

Redenen voor het niet digitaliseren van processen

- Een veelgenoemde reden om processen niet te digitaliseren zijn de kosten ervan;
- Ook wordt veel benoemd dat de processen worden uitbesteed, waardoor er geen eigen keuze tot digitalisering kan worden gemaakt;
- Anderen zeggen dat hun organisatie te klein is om over te gaan op digitalisering of dat ze simpelweg geen behoefte hebben aan deze verandering.

Je gaf aan dat de volgende processen niet op de planning staan om gedigitaliseerd te worden. Kun je toelichten waarom?

Basis: alle respondenten

- *"We doen het handmatig." (Financiële administratie);*
- *"We besteden het uit." (Financiële administratie);*
- *"We zijn er te klein voor." (Financiële administratie);*
- *"We zijn te klein." (Calculatie);*
- *"We willen de lijntjes kort houden." (Calculatie);*
- *"Het gebeurt extern." (Salarisadministratie);*
- *"We besteden het uit." (Salarisadministratie);*
- *"We doen het allemaal handmatig." (Planning);*
- *"Die van ons valt niet te digitaliseren." (Planning);*
- *"Is te beperkt om te digitaliseren." (Planning);*
- *"Is niet nodig voor dit proces." (Projectbewaking);*
- *"Is niet nodig voor ons." (Werkvoorbereiding);*
- *"We doen alles handmatig." (Materieelbeheer);*
- *"We besteden hier al veel van uit." (Inkoop);*
- *"We zijn er te klein voor en het zou te duur zijn." (Inkoop);*
- *"De verkoop is te klein om te digitaliseren." (Verkoop);*
- *"Ik wil gewoon contact met de mensen hebben." (Verkoop).*

Digitalisering & ontwikkeling

De grootste knelpunten bij verdere digitalisering zijn tijdgebrek en gebrek aan kennis / digitale vaardigheden.

Knelpunten

- **Tijdgebrek** blijkt verreweg het grootste knelpunt voor verdere digitalisering van een organisatie. Bijna een derde van de respondenten (30%) geeft dit aan als knelpunt. Ook een **gebrek aan kennis** (22%) en de gebrekkige **digitale vaardigheden** van het personeel (21%) worden veel genoemd als knelpunt.
- De veiligheid van de bestaande technologie is voor bijna niemand een struikelblok (3%).
- Meer dan een vijfde (22%) geeft aan geen knelpunt te hebben of het niet te weten;
- Indien anders is aangegeven worden zaken genoemd als 'gebruiksvriendelijkheid van softwarepakketten', 'hier is nog geen goed systeem voor', 'hoge kosten', 'beschikbaarheid van de juiste applicaties' en 'afhankelijkheid van leveranciers'.

Wat zijn de grootste knelpunten bij verdere digitalisering binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten

Digitalisering & ontwikkeling

Over het algemeen noemen respondenten die werkzaam zijn bij (middel)grote organisaties (20+ medewerkers) meer knelpunten op het gebied van digitalisering. **Cultuurverandering, personeel dat digitaal niet vaardig genoeg is** en **tijdgebrek** zijn voor hen de belangrijkste knelpunten voor verdere digitalisering.

Wat zijn de grootste knelpunten bij verdere digitalisering binnen je organisatie?

Basis: alle respondenten

Organisatiegrootte

	5 t/m 19	20 t/m 99	100 of meer
Tijdgebrek	27%	37%	30%
Gebrek aan kennis	21%	28%	20%
Personeel is nog niet digitaal vaardig genoeg	16%	34%A	31%A
Cultuurverandering in eigen bedrijf	10%	29%A	37%A
botst met onze (traditionele) bedrijfscultuur	7%	28%A	27%A
Vinden van personeel met digitale vaardigheden	10%	19%A	25%A
Opdrachtgevers vragen hier niet om	9%	15%	11%
Te beperkte budgetten voor digitalisering	8%	13%	18%A
Eindverantwoordelijkheid niet bij één persoon	5%	15%A	17%A
Te weinig prioriteit aan digitalisering	5%	12%A	16%A
Gebrek aan uitwisselbare data	3%	15%A	14%A
Gebrek aan samenwerking	4%	11%A	13%A
Regelgeving/compliance omtrent digitalisering	2%	10%A	11%A
Aanbod gekwalificeerd IT-personeel is te beperkt	2%	10%A	15%A
De bestaande technologie is niet veilig genoeg	3%	4%	13%AB
Kolom*	A	B	C

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	Handel in bouwmaterialen	Architecten & ingenieursbureaus
31%	12%	30%
24%	11%	13%
23%B	0%	15%
17%	11%	6%
13%	17%	10%
14%	5%	15%
9%	12%	19%
8%	19%	15%
8%	10%	5%
8%	8%	2%
6%	4%	10%
6%	0%	11%
5%	5%	4%
5%	4%	6%
4%	0%	4%
A	B	C

55%A = significant hoger dan het percentage in kolom A

Digitalisering & ontwikkeling

Het merendeel van de doelgroep ziet de noodzaak van digitalisering in.

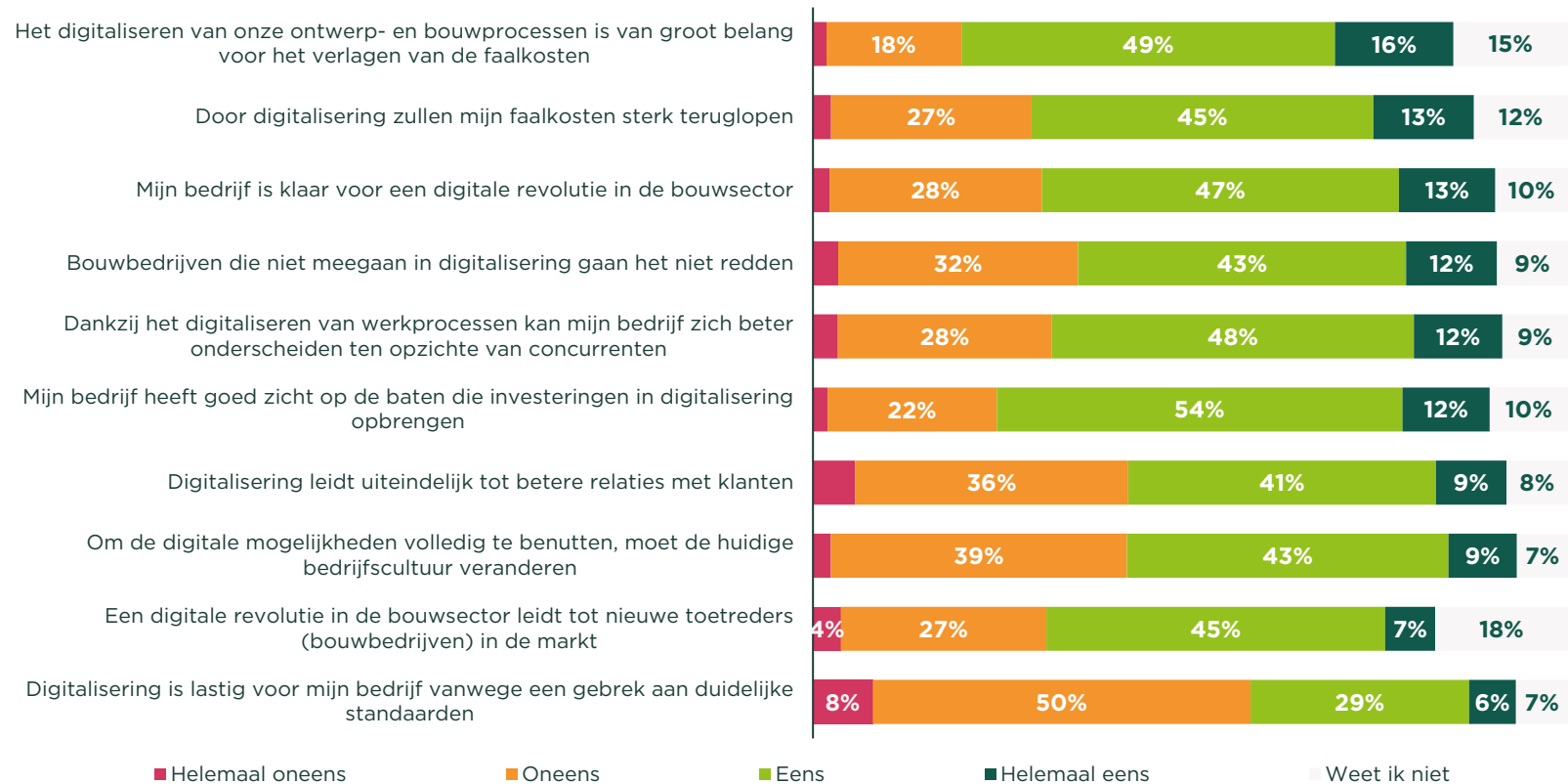
Stellingen

De stellingen waar respondenten het meest (helemaal) mee eens zijn, zijn “Het digitaliseren van onze ontwerp- en bouwprocessen is van groot belang voor het verlagen van de faalkosten” (65%) en “Mijn bedrijf heeft goed zicht op de baten die investeringen in digitalisering opbrengen” (66%).

Mensen zijn het veruit het meest (zeer) oneens met de stelling “Digitalisering is lastig voor mijn bedrijf vanwege een gebrek aan duidelijke standaarden” (58%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: alle respondenten (percentages <3% hebben geen label)

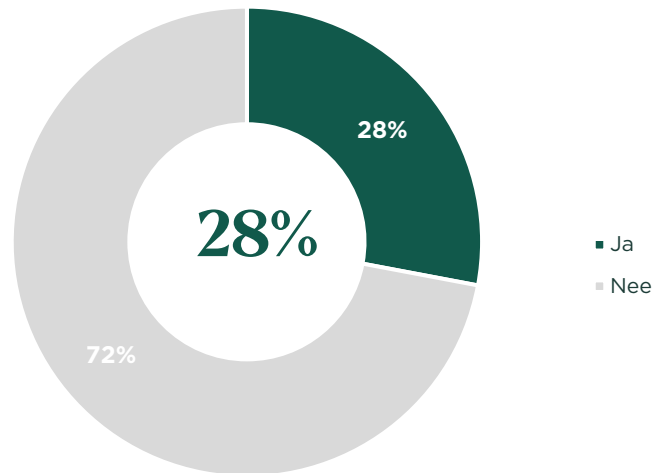
Digitalisering & ontwikkeling

Voornamelijk in grotere organisaties en architecten-/ingenieursbureaus wordt gebruik gemaakt van BIM.

Iets minder dan drie op de tien organisaties (28%) werkt met BIM. Meer dan zes op de tien (62%) grote organisaties werkt met BIM, terwijl slechts één op de vijf (21%) van de kleine organisaties dit doet. Er is een sterk verband tussen de grootte van een organisatie en het werken met BIM. Architecten- & ingenieursbureaus (75%) werken vaker met BIM dan binnen de andere branches het geval is.

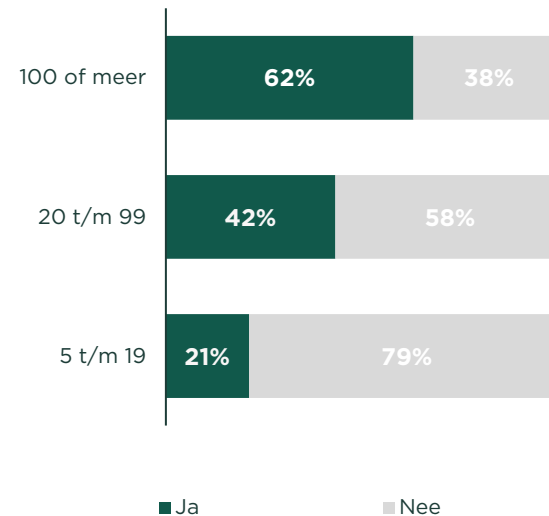
Werkt je organisatie met BIM?

Basis: alle respondenten

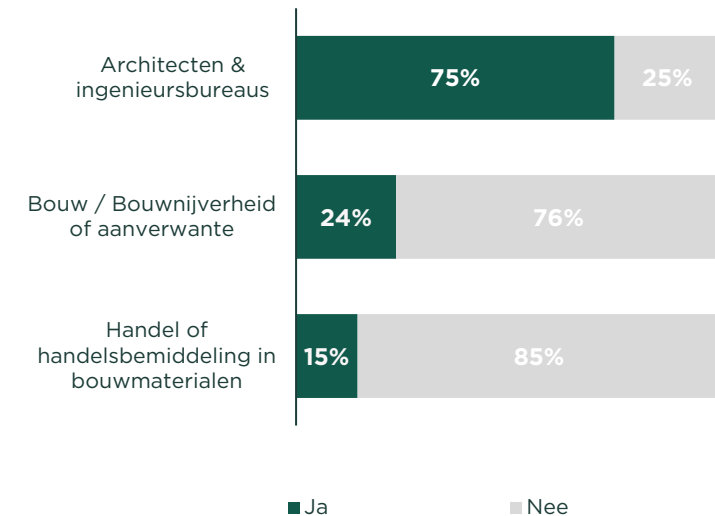
Gebruik BIM per organisatiegrootte

Basis: alle respondenten

Gebruik BIM per hoofdbranche

Basis: alle respondenten

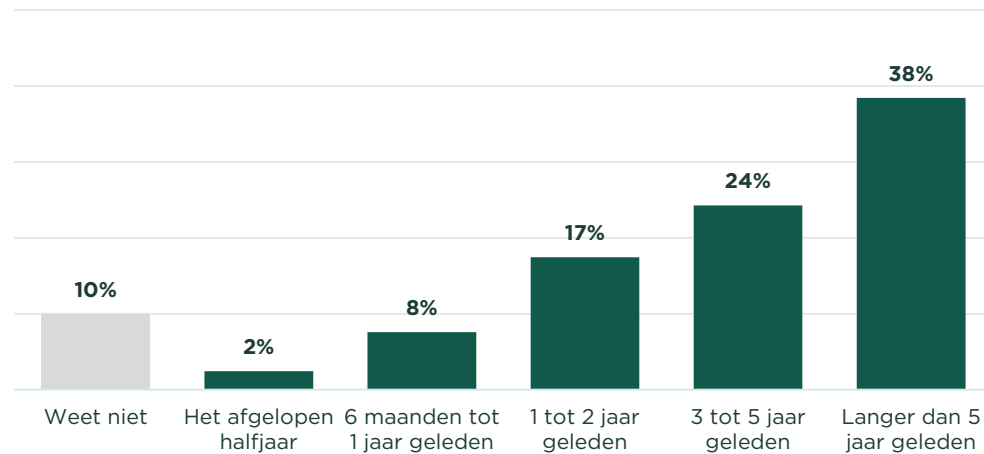

Digitalisering & ontwikkeling

Bijna vier op de tien organisaties die BIM gebruiken (38%) zijn hier langer dan vijf jaar geleden mee begonnen. Een kwart (24%) is 3 tot 5 jaar geleden begonnen met het gebruik ervan. Architecten & ingenieursbureaus zijn veelal langer dan 5 jaar geleden begonnen met het gebruik van BIM (70%).

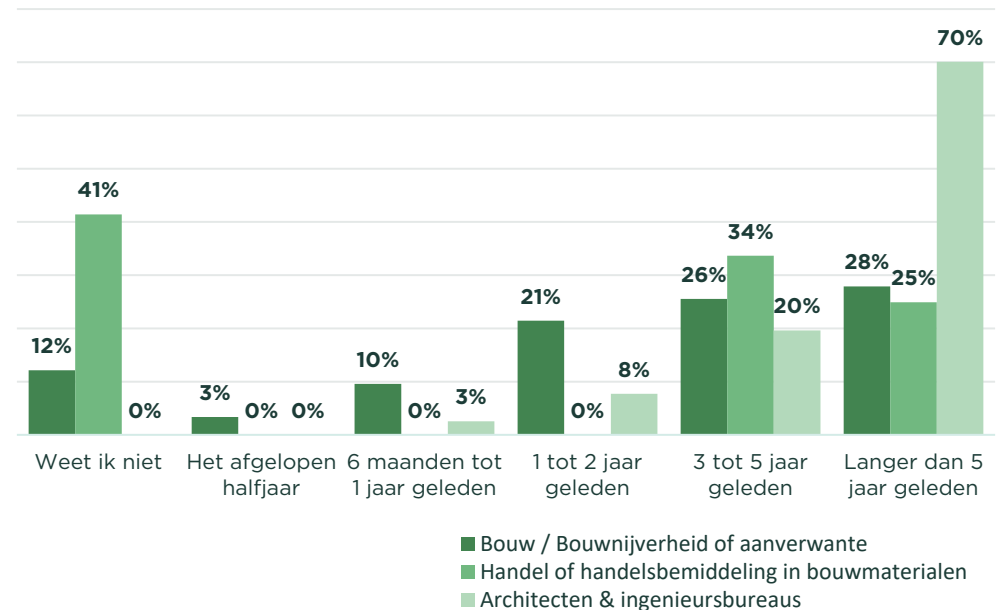
Hoe lang geleden is je organisatie begonnen met BIM?

Basis: respondenten van wie de organisatie BIM gebruikt

Gesegmenteerd op hoofdbranche

Basis: respondenten van wie de organisatie BIM gebruikt

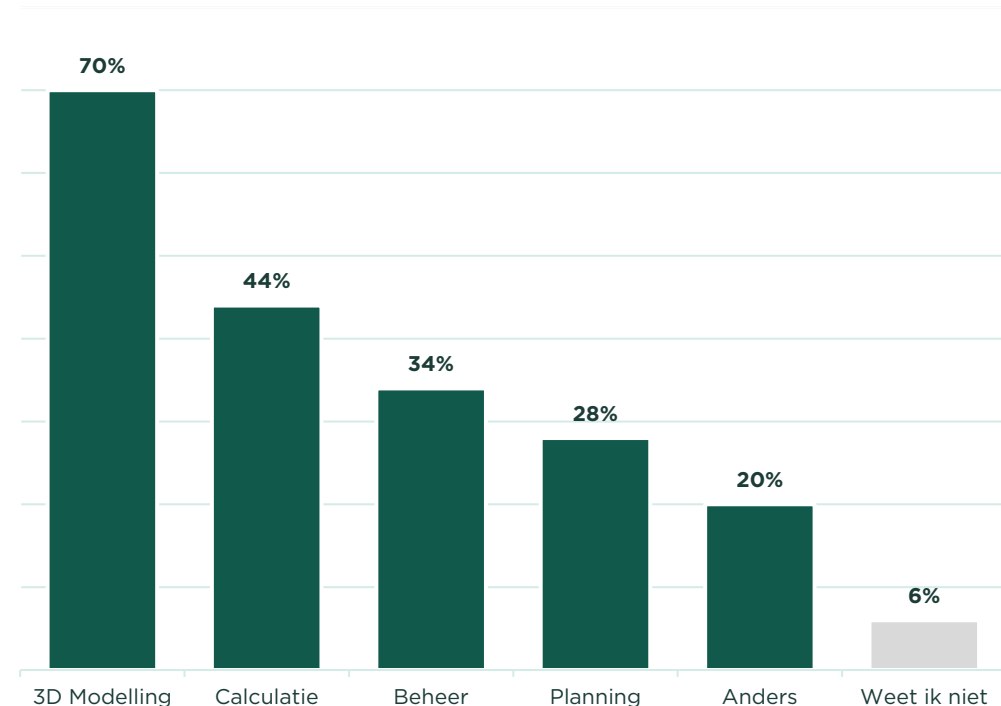
Digitalisering & ontwikkeling

Voor welke processen wordt BIM momenteel gebruikt?

- Respondenten die gebruik maken van BIM, doen dit voornamelijk voor 3D modellering (70%)
- BIM wordt meer voor 3D modellering gebruikt bij grote organisaties dan bij middelgrote en kleine organisaties. Middelgrote organisaties gebruiken BIM het vaakst voor andere processen dan de genoemde;
- Architecten- & ingenieursbureaus gebruiken BIM veruit het meest en domineren elk proces waarvoor BIM gebruikt wordt.

Voor welke processen wordt BIM momenteel gebruikt?

Basis: respondenten van wie de organisatie BIM gebruikt

3.

ERP systemen

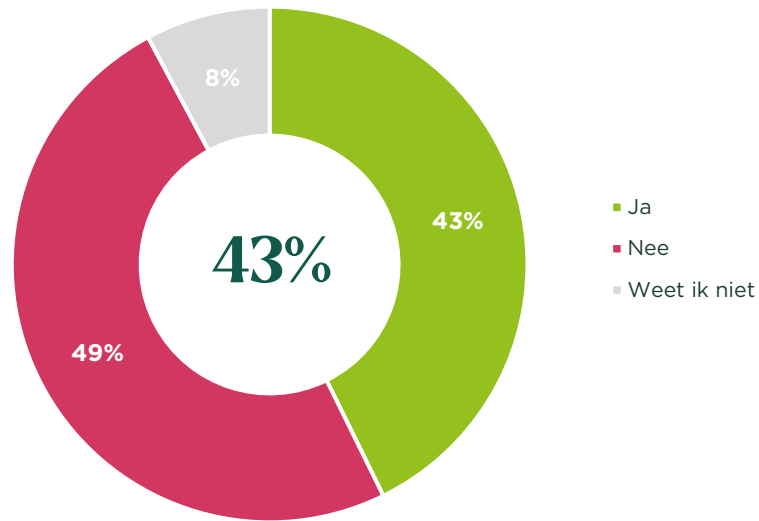
ERP systemen

Gebruik ERP systeem

De helft van de organisaties (49%) werkt niet met een ERP systeem, 43% doet dit wel. Er is een duidelijk verband tussen het gebruik van een ERP systeem en de grootte van de organisatie: 77% van de grote organisaties gebruikt een ERP systeem, terwijl dit aandeel op 64% ligt voor middelgrote organisaties (20-99 werknemers) en van de kleine organisaties (5-19 werknemers) slechts een derde (33%) dit doet.

Werkt je organisatie met een ERP systeem?

Basis: alle respondenten

ERP systeem per organisatiegrootte en hoofdbranche

Basis: alle respondenten | Percentage dat een ERP systeem gebruikt

Aantal medewerkers

5 t/m 19	33%
20 t/m 99	64%
100 of meer	77%

Hoofdbranche

Bouw(nijverheid) of aanverwante	44%
Handel in bouwmaterialen	49%
Architecten & ingenieursbureaus	31%

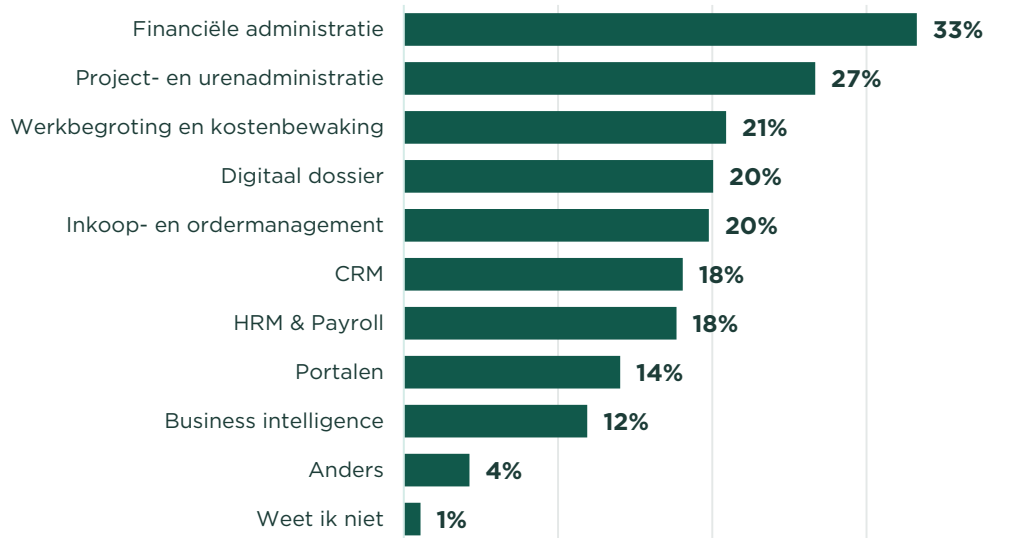
ERP systemen

ERP doeleinden

- De twee meest genoemde functies voor het gebruik van een ERP systeem zijn de financiële administratie (33%) en de project- en urenadministratie (27%);
- Grotere bedrijven die een ERP systeem hebben, geven voor alle doeleinden aan deze vaker in te zetten dan respondenten werkzaam bij bedrijven van 5 t/m 19 medewerkers.

Voor welke doeleinden wordt het ERP systeem gebruikt binnen je organisatie?

Basis: respondenten van wie de organisatie een ERP systeem gebruikt

Doeleinden ERP systeem per organisatiegrootte

Basis: respondenten van wie de organisatie een ERP systeem gebruikt

Organisatiegrootte

	5 t/m 19	20 t/m 99	100 of meer
Financiële administratie	25%	50%A	66%Ab
Project- en urenadministratie	18%	47%A	58%A
Werkbegroting en kostenbewaking	11%	44%A	48%A
Digitaal dossier	13%	40%A	31%A
Inkoop- en ordermanagement	11%	40%A	48%A
CRM	10%	35%A	44%A
HRM & Payroll	10%	34%A	47%A
Portalen	10%	23%A	27%A
Business intelligence	7%	24%A	13%
Anders	3%	8%	4%
Weet ik niet	1%	1%	0%
	A	B	C

55%A = significant hoger dan het percentage in kolom A

4.

Overige trends

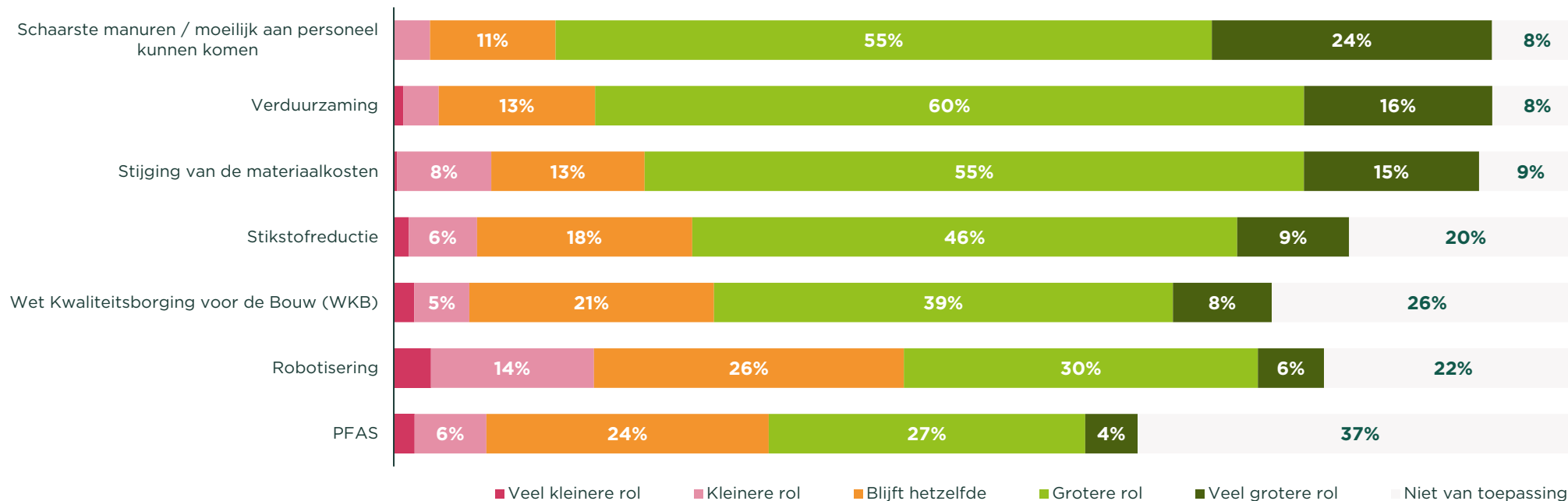
Overige trends

Ontwikkelingen in de markt

Bijna acht op de tien respondenten (79%) verwachten dat “moeilijk aan personeel kunnen komen” een (veel) grotere rol gaat spelen in de markt. Ook “verduurzaming” wordt door meer dan driekwart van de respondenten (76%) gezien als een ontwikkeling die een (veel) grotere rol kan gaan spelen. Ten aanzien van “robotisering” en “PFAS” denkt een kwart van de respondenten (respectievelijk 26% en 24%) dat de rol in de markt bijna hetzelfde gaat blijven.

In hoeverre verwacht je dat de volgende ontwikkelingen een kleinere of grotere rol gaan spelen in de markt?

Basis: alle respondenten (percentages <3% hebben geen label)

Colofon

Onderzoek en rapportage

Markteffect B.V.
Schimmelt 46
5611 ZX Eindhoven

+31 40 239 22 90
markteffect.nl

Mogelijk gemaakt door

AFAS Software
Inspiratielaan 1
3833 AV Leusden

+31 3434 18 00
afas.nl

Disclaimer ©

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaargemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toekomst van AFAS Software en Markteffect.

© AFAS Software / Markteffect

Bob Derix

Onderzoeksspecialist

Niels Nieuwlaat

Onderzoeksspecialist

Thomas Hulgen

Commercieel Manager |
Client Consultant